

11.1. Na kružnici $x^2 + y^2 = 1$ najděte lokální extrémů funkce

d) $f(x, y) = x^2 y$ $\hookrightarrow x^2 = 1 - y^2$

$\hookrightarrow f(y) = (1 - y^2)y$ $y \in \langle -1, 1 \rangle$

$f'(y) = 1 - 3y^2$ $1 - 3y^2 = 0$

$3y^2 = 1$
 $y^2 = \frac{1}{3}$
 $y = \pm \sqrt{\frac{1}{3}}$

$\hookrightarrow x = \pm \sqrt{\frac{2}{3}}$

mitace hranice $\hookrightarrow y = \pm 1$
 $x = 0$

x	y	
0	1	max
0	-1	min
$\pm \sqrt{\frac{2}{3}}$	$\pm \sqrt{\frac{1}{3}}$	max
$\mp \sqrt{\frac{2}{3}}$	$\pm \sqrt{\frac{1}{3}}$	min
$\pm \sqrt{\frac{2}{3}}$	$\mp \sqrt{\frac{1}{3}}$	max
$\mp \sqrt{\frac{2}{3}}$	$\mp \sqrt{\frac{1}{3}}$	min

11.4. Najděte bod nejbližší počátku na křivce

c) $x^2 y = 1$

$\hookrightarrow x^2 = \frac{1}{y}$ po $x^2 + y^2 \rightarrow f(y) = \frac{1}{y} + y^2$

$f'(y) = -\frac{1}{y^2} + 2y \rightarrow -\frac{1}{y^2} + 2y = 0$

$y^3 = \frac{1}{2} \rightarrow y = \sqrt[3]{\frac{1}{2}}$

$x^2 = \frac{1}{y} = \sqrt[3]{2}$
 $x = \pm \sqrt[3]{2}$

11.8. Dokažte, že funkce $f(x, y) = x$ nabývá za podmínky $x^3 = y^2$ minimum pouze v počátku. Ukažte, že metoda Lagrangeových multiplikátorů toto minimum nenajde.

Křivka podmínky nemá foc v bodě (0,0) tečný prostor, a proto Lagr. multi. nebudou fungovat

po $y = \pm \sqrt{x^3}$

$L = x + \lambda(x^3 - y^2)$

$L'(x, y) = [1 + 3\lambda x^2, -2\lambda y]$

$1 + 3\lambda x^2 = 0$ \leftarrow \times rozpár

$-2\lambda y = 0 \rightarrow y = 0 / \lambda = 0$

$\hookrightarrow x = 0$ \leftarrow \times rozpár

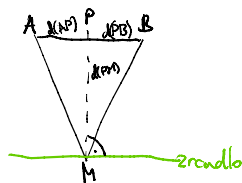
$\left. \begin{array}{l} 1 + 3\lambda x^2 = 0 \\ -2\lambda y = 0 \end{array} \right\} \text{Soustava nemá řešení}$

11.11. Fermatův princip v paprskové optice říká, že cesta mezi libovolnými dvěma body na paprsku má takový tvar, aby ji světlo proběhlo za čas kratší než jí blízké dráhy. Později se zjistilo, že správným kritériem není nejkratší ale extrémní čas. Tedy skutečná dráha paprsku musí mít čas větší nebo menší než jí blízké dráhy. Z tohoto principu odvoďte:

a) Zákon odrazu od zrcadla: úhel dopadu se rovná úhlu odrazu.

Odvození udělejte:

(i) Pro rovinné zrcadlo a rovinné rozhraní (což vede na minimalizaci bez omezení).

Podle Fermatova principu je celk. čas cesty od A do B součtem časů potřebných pro každou cestu:

$$t = t(AP) + t(PB) + t(PH) \quad \text{kde } t(X) = \frac{d(X)}{v} \quad \text{kde } v = \text{rychlost světla}$$

Minimalizace času je díky konstantní rychlosti světla, minimalizací dráhy. A to pomocí $d(PH)$

11.16. Minimalizujte $\mathbf{x}^T \mathbf{x}$ za podmínky $\mathbf{a}^T \mathbf{x} = 1$. Jaký je geometrický význam úlohy?

Použijeme Lag. multi

$$\mathcal{L} = \mathbf{x}^T \mathbf{x} + \lambda (\mathbf{a}^T \mathbf{x} - 1)$$

$$\mathcal{L}' = [2\mathbf{x}^T, \lambda \mathbf{a}, \mathbf{a}^T - 1]$$

→ hledání nejmenšího čtverce vzdálenosti \mathbf{x} na rovině $\mathbf{a}^T \mathbf{x} = 1$

$$\mathbf{x} = \frac{\mathbf{a} \mathbf{a}^T \mathbf{a} - \mathbf{a}^T}{\mathbf{a}^T \mathbf{a}}$$

$$\mathbf{x}^T \mathbf{x} = \frac{\mathbf{a}^T \mathbf{a}}{\mathbf{a}^T \mathbf{a}} = 1$$